Дарагая наша Радзіма, любая маці-Беларусь! Каб стаць сінявокай мірнай калыскай пад белымі крыламі, колькі ж выпрабаванняў ты прайшла! Колькі гора і пакут перажыў твой народ! Ты недалічылася кожнага трэцяга жыхара ў гады страшэннай вайны. Твае сыны аддавалі жыццё за спакой, свабоду і незалежнасць, за будучыню, у якой нам сёння выпала жыць. Подзвіг твой — ў нашых сэрцах. Няхай жа заўсёды над табой будзе мірнае неба!

З ДНЁМ НЕЗАЛЕЖНАСЦІ, РОДНАЯ БЕЛАРУСЬ!

Подзвіг народа Беларусі праслаўлены ў радках паэтаў Гродзеншчыны.

Тамара Кашавая

САЛДАТ АЙЧЫНЫ

Як цёплы ветрык з роднай стараны,
Прыйшоў, каму — на фронт, каму — на ганак,
Той самы першы ранак без вайны,
Такі цудоўна-непаўторны ранак.

О, што тады рабілася з людзьмі!
Хто песні галапаніў да знямогі,
Хто ёкатам, хто ціхімі слязьмі —
Віталі тое свята Перамогі.

І весела жалезнаму каню
Ляцець было ў зваротную дарогу!
Глядзелі вочы, нібы ўпершыню,
І ледзь шапталі вусны: "Слава богу..."

...Стаіць салдат Айчыны на мяжы
Гарматамі — узворанага поля...
А ён жывы. І радасць на душы,
Што абмінулі гора і нядоля.

Што ацалелі жонка і бацькі,
Сынок падрос, як каласок, таненькі...
Шчаслівы, пэўна, лёс яго такі,
Шчаслівы, пэўна род яго навекі.

Тут цішыня без выбухаў гармат,
Бы кліча зноўку з сіламі сабрацца,
А рукі, што трымалі аўтамат,
Так знудзіліся па сялянскай працы.

Мне верыцца — краіна будзе жыць!
Нас не закуць у ланцугі і краты,
Пакуль на самым крайчыку мяжы
Стаіць салдат — зямлі сваёй араты.

Жнівень, 2010

Анатолий Апанасевич

ФРОНТОВИКАМ

Им жизнь не делала поблажек —
Когда войны сгустился дым,
То и больной, и слабый даже,
Влились в защитников ряды.

Им от Москвы и до Берлина
Не просто выпало пройти:
Они легенды и былины
Верстали на своем пути.

Ложились шрамы, как борозды,
На лица и на души им,

Одним на грудь слетали звезды,
И к изголовию — другим.

Они всегда: как в мирной жизни,
Так в каждом яростном бою,
Как стяг, несли любовь к Отчизне
И независимость свою.

Фёдар Чычкан

ВОЧЫ ВЕТЭРАНАЎ

Дзень будзённы святочныя строі надзеў,
У зіхоткія фарбы і ўсмешкі ўвабраны,
Раптам выбухнуў ён, завірыў, загудзеў,
Як у школьную залу ўвайшлі ветэраны.

Іх няшмат засталося з тых грозных часоў,
Каб успомніць аб першым баі і бамбёжцы.
Сівізна буйна ўсыпала рэдзь валасоў,
Тым не менш, не старэюць душой пераможцы.

Вочы строга глядзяць на прыціхлых дзяцей,
Быццам гарт іх душэўны даследуюць.
Нас, маўляў, да сябе запрашайце часцей.
Вунь як войны суседзяў праследуюць.

І няхай у вас іншыя сёння куміры,
Подзвіг наш вас да сёння адорвае мірам.

Алла Никипорчик

*** * ***
Всё становится временем.
Всё остаётся памятью.
Но кто вернёт четвертую берёзу
вечному огню Хатыни?!.

*** * ***
Вдохновение лучей и музыки.
Взлёты счастья и листвы.
...Слышу, как вздыхает земля

под тяжестью обелисков.

*** * ***

Светло и беспощадно в мае.
Светло – от солнца.
Беспощадно – от памяти.

Алена Руцкая

І ПАМЯЦЬ, І ПАШАНА, І ЛЮБОЎ

Пажарышчы,
руіны,
каміны…
Са здымка з той, апошняе вайны,
Мой горад, ты ўглядаешся ў мяне,
Нібы праверыць хочаш, ці кране
Маю душу твой незагойны боль,
Боль тых, хто тут ахвяраваў сабой,
У чый апошні дзень прыйшлі яны:
Пажарышчы,
руіны,
каміны…
Праменнасць,
зеляніна
і блакіт
У Шчары сонца асляпляльны плыт,
Прыветнасць зіхатлівых аканіц,
Бурштынавыя крылы заранiц,
Шчымлівая задумлівасць прысад —
З дзяцінства мой усцешвалі пагляд,
Ад злыбеды ахоўвалі, як шчыт:
Праменнасць,
зеляніна
і блакіт.

Виктор Кудлачёв

ВОСПОМИНАНИЯ

Много дней, много лет пролетело,
Как Победы салют отгремел.

У меня голова побелела,
Переделал немало я дел.

Предо мною встают фронтовые
В испытаньях суровых года,
Дорогие друзья боевые,
Что домой не придут никогда.

Вспоминаются Брест и Варшава,
И поверженный вражий Берлин,
Где советского воина слава
Вознеслась до незримых вершин.

Сколько б лет ни прошло, не забуду
Годы в жарких сраженьях, во мгле...
Как свидетели прошлого, всюду
Обелиски стоят на земле.

Людмила Шевченко

ВЕЧНЫЙ ОГОНЬ

Молилась женщина огню,
Как Богу, как святой иконе,
Молилась будущему дню,
Сложив по-старчески ладони.

Она не замечала нас,
Забыв про город многолюдный.
Ей, видно, вспомнился сейчас
Погибший сын... И стало трудно

Дышать. Звучал в душе орган
Надрывно, горестью и низко,
Взметнулись стоны к облакам,
И руки рвутся к обелиску.

В слезинках на ее лице
Играют огненные блики,
Скорбят на мраморном кольце
О павших на войне гвоздики.

И низко в пояс поклонясь,
Застыла женщина в молчаньи.
Ее фигурка у огня
Людское привлекла вниманье.

И ощутили люди ясно
В сквозной, тяжелой тишине,
Что бьется кровь в гвоздиках красных
Солдат, погибших на войне.

Молилась женщина огню,
Тому, что на могиле братской.
Молилась будущему дню,
Святому дню, взывая к братству...

Ірына Касянкова

МАЛІТВА МАЦІ

Гаравала матухна. Не прыйшлі з вайны,
Згінулі, не вернуцца родныя сыны.
Сэрца моцна сціснула, цёмна ў вачах.
Душу ўсю ахутала полымя і жах.

Думкі закруціліся: "А навошта жыць?!
Ці, вайну праклятую, ці сябе вініць,
Што чацвёра хлопчыкаў у чужой зямлі.
Мо магілкі травамі, зеллем зараслі,
Мо ў полі дзе-небудзь бедныя ляжаць.
Каб магла хоць дзетачак родных пахаваць!"

Так з адчаем крыкнула Богу ў вышыню:
“Я замест крывіначак лягу ў зямлю!
Злітуйся, мой Божачка, забяры мяне!
Ні аднога хлопчыка смерць хай не кране!"

І любоў матуліна падняла сыноў.
Усе з вайны вярнуліся да сябе дамоў.
Ды насустрач матухна выйсці не змагла –
За сыноў, за родненькіх, у зямлю лягла.

Георгий Киселёв

***

Без вас, фронтовики, я – сирота,
Без вас, осколки старших поколений.
О сколько светлых и святых мгновений
Мне подарила ваша доброта!

Я от судьбы не ворочу лица
И, может быть, смешон в наивной вере,
Но вижу в каждом старике отца –
В солдате старом или офицере.

Ещё я сам по жизни молодец,
Хоть голод лет военных не дал росту,
Но каждому, кого зову «отец!»,
Мне хочется отдать моё сиротство.

Прильнуть к ещё могучему плечу,
Пропахшему навек солдатским потом.
И это чувство я не расплещу
По ежедневным нуждам и заботам.

И потому, когда в последний путь
Несут отставника иль ветерана,
Тоска такая разрывает грудь,
Как будто там – открывшаяся рана.

Гляжу в черты застывшего лица,
Бреду в толпе до вечного приюта.
И вот она – прощания минута…
В который раз я хороню отца.

Ірына Данік

НЕВЯДОМЫ САЛДАТ

Невядомы салдат...
Чый ён бацька ці сын?
Адкажы, каземат,
Адкажыце, лясы.

Адкажы, той квадрат,
Дзе насмерць ён стаяў,
Як чужынцаў караў
І як сам паміраў?!
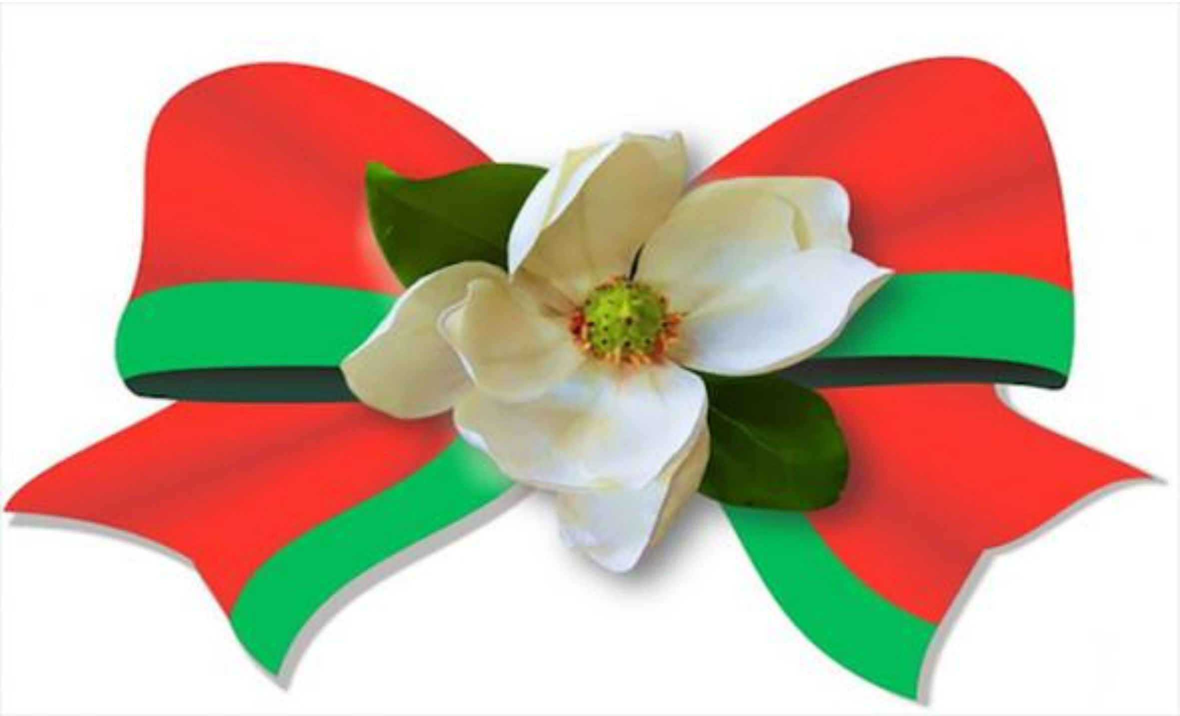
Ды маўчаць верасы,
Толькі кроплі з галля...
І за ўсіх: “Ён мой сын!” –
Адказала зямля.